

LUX

3 FILME
24 DE LIMBI
28 DE ŢĂRI

DAYS

UROK (LECTIA)

Kristina Grozeva, Petar Valchanov
Bulgaria, Grecia

UROK (LECTIA)

KRISTINA GROZева, PETAR VALCHANOV

Nade este profesoară de limba engleză. Ea locuiește cu soțul ei, care este șomer, și cu fiica lor de patru ani. Într-o zi, întorcându-se de la serviciu, ea găsește un executor judecătoresc așteptând-o la ușă. În loc să plătească ratele, soțul ei a folosit banii în alte scopuri, iar Nade are la dispoziție trei zile pentru a strângă banii și a achita ratele restante la bancă. În caz contrar, casa va fi scoasă la vânzare. Începe astfel o numărătoare inversă cu tot mai multe piedici, iar integritatea Nadei, care până atunci fusese exemplară, este pusă la încercare.

ÂNCA LA CINE

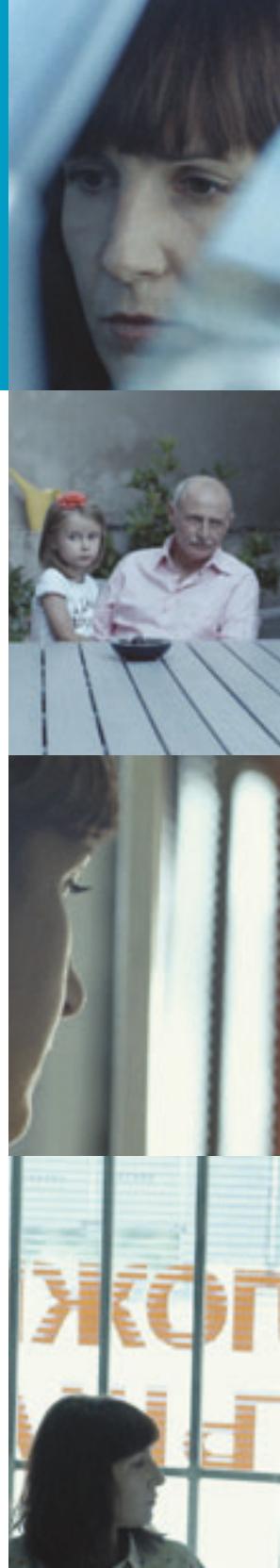
Filmul prezintă povestea unui personaj care întâmpină probleme în viața personală – are de plătit o datorie – și în viața profesională – nu suportă ca un furt comis la școală să rămână nepedepisit. Aceste două intrigii, aparent fără legătură, se întâlnesc la sfârșitul filmului.

O FEMEIE INTEGRĂ

Filmul începe în felul următor: unei eleve i se fură portofelul cu banii pentru masa de la cantină. Nade, în calitate de profesoară, le cere elevilor să își golească ghiozdanele și să îi permită victimei să își caute portofelul. Întrucât portofelul este de negăsit, Nade le cere tuturor să participe la o chetă pentru a acoperi pierderea, iar ea este prima care contribuie. La sfârșitul orei, Nade anunță că îi dă o șansă hoțului să se reabilitizeze și lipesește un plic gol pe perete, în care hoțul va putea lăsa banii furați. La începutul orei următoare, profesoara verifică plicul în care găsește doar un muc de țigară, ceea ce îi face pe elevi să chicotească. Nade anunță că nu va lăsa hoțul nepedepisit.

Aceste prime două scene dezvăluie o personalitate însetată de dreptate, care are o concepție profund morală despre meseria de profesor. Misiunea Nadei nu este doar de a preda limba engleză, ci și de a educa în sensul cel mai strict al termenului, adică de a apăra valori precum cinstea și dreptatea și de a impune respectarea acestora. Este un ideal la care ține foarte mult. De fapt, pare că toate acțiunile și afirmațiile ei în legătură cu acest furt o privesc personal.

În egală măsură, Nade este înfățișată ca o persoană destul de rigidă și tipică: aranjează caietele aliniindu-le perfect; ridică un gunoi aruncat pe stradă și îl punе în coș; ținutele ei vestimentare sunt impecabile; sau, când se reculege la mormântul mamei ei, scoate o batistă, o despăturește și se aşază pe ea.

Confruntată cu probleme, Nade pare foarte stăpână pe sine și mai ales pe emoțiile ei. Ea pare că se detașează pentru a putea evalua și înfrunta evenimentele în mod rațional. Astfel, indiferent dacă este vorba de furtul comis în clasa sa, de executorul care îi aduce la cunoștință vânzarea iminentă a casei sau de angajatorul care refuză să îi plătească salariul, Nade își apără poziția, adesea cu multă fermitate, rămânând foarte rațională și calmă. Pe scurt, Nade se deosebește prin moralitate și prin idealurile sale de dreptate și de ordine, pe care le urmărește cu intransigență și stăpânire de sine.

INTRIGA DATORIEI NEPLĂTITE

Ratele pentru casă nu au fost achitare, soțul Nadei a neglijat scrisorile de avertizare, iar dacă suma restantă nu este achitată în termen de trei zile, casa va fi scoasă la vânzare. Nade încercă să negocieze cu banca, dar acest demers este în zadar. Singura soluție este să găsească banii necesari. Mai întâi, Nade cere de la angajator onorariul care i se cuvine pentru traducerile pe care le-a făcut, însă nici aici nu obține nimic. Atunci ea apelează la un cămătar.

Această problemă, abia rezolvată, este urmată de o alta. Persoana pentru care a făcut traduceri este în faliment și a dispărut. Așadar, ea nu se poate baza pe acest onorariu. Din acest motiv, Nade îi cere cămătarului o prelungire a termenului de rambursare a împrumutului. Povestea ia o întorsătură neașteptată atunci când Nade se vede somată să îi acorde lui Mitko, nepotul cămătarului, o notă mai bună decât cea pe care o merită. Nade se confruntă astfel cu aceeași contradicție căreia îi căzuse pradă Tânărul hoț pe care încerca să îl descopere la începutul filmului. Grătie acestui efect în oglindă, ea ajunge să reflecteze asupra motivelor care l-au împins pe Tânăr să fure și asupra încrâncenării ei de a-l vedea pedepsit...

PERSPECTIVA CINEMATOGRAFICĂ

Urok (Lecția) are o serie de particularități estetice remarcabile. Este un film minimalist, care îi oferă spectatorului nenumărate posibilități de interpretare. Nade vorbește realmente puțin, este chiar taciturnă, iar chipul îi este aproape impasibil. Numai succesiunea gesturilor și a situațiilor prin care trece eroina îi oferă spectatorului indicii despre starea psihică a Nadei și despre sensul acțiunilor ei și, în ultimă instanță, îi permite acestuia să înțeleagă ce se petrece, ce face sau ce simte eroina.

Astfel, ritmul filmului pare că face ecou ritmului însuși al personajului. În unele momente este alert, eficace și concentrat, iar în altele este lent, lăsând loc reflecției sau îndoielii. Din această perspectivă, Nade se apropie de *Rosetta* fraților Dardenne (Belgia, 1999) sau de personajul Thierry din *Legea pieței* (Stéphane Brizé, Franța, 2015). La fel ca Nade, cei doi se confruntă cu probleme, dar se mulțumesc să observe, fără să își exprime gândurile cu voce tare. Acest stil filmografic ar putea fi caracterizat drept documentar, aflat în slujba unei critici sociale care denunță individualismul și prevalența banilor asupra valorilor morale și a idealurilor.

TEME DE REFLECȚIE

Titlul filmului, *Urok (Lecția)*, face în mod evident trimitere la meseria personajului principal. Însă povestea Nadei și a problemelor sale financiare incită la găsirea altor interpretări, mai subtile, ale titlului. Care ar putea fi acestea? Cine dă lecții cui în această poveste?

Nade este un personaj ambiguu care poate părea antipatic unora din cauza rigidității, lipsei umorului, aparenței stăpâniri de sine... Alții însă se pot identifica cu Nade grație valorilor sale morale, demnității și modului de a face față problemelor. Voi ce părere aveți despre acest personaj? De pildă, sunteți de acord că ideea ei de dreptate este universală?

ÎNTREBARE

Filmul insistă îndelung pe tema datoriei. Nade are o datorie față de bancă, apoi față de cămătar; tatăl îi „datorează” o piatră funerară soției; micul hoț „datorează” bani clasei întregi; angajatorul îi „datorează” onorariul Nadei. Dobânzile datoriei – costurile serviciului întru câtva – au evident o dimensiune economică, însă uneori și una morală sau psihologică. Costurile morale sunt uneori exorbitante și se aseamănă cu o umiliință. În ultimă instanță, creditorul și datornicul se găsesc într-o relație de aservire. Puteți dezvolta această idee făcând o paralelă cu datoriile statelor?

Anne Vervier

les grignoux

REGIA: Kristina Grozeva, Petar Valchanov
SCENARIUL: Kristina Grozeva, Petar Valchanov
DISTRIBUȚIA: Margita Gosheva, Ivan Barnev, Ivanka Bratoeva, Ivan Savov, Deya Todorova, Stefan Denolyubov
DIRECTOR DE IMAGINE: Krum Rodriguez
PRODUCĂTORI: Kristina Grozeva, Petar Valchanov, Konstantina Stavrianou, Rena Vougioukalou, Magdelenă Ilieva
PRODUCTIA: Abraxas Film Ltd, Graal films și Little Wing
ANUL: 2014
DURATA: 105'
GENUL: dramă
TĂRILE: Bulgaria, Grecia
VERSIUNEA ORIGINALĂ: bulgară

POVEŞTILE NOASTRE ADUSE LA VIAȚĂ PRIN EMOȚIA FILMULUI

Parlamentul European are onoarea de a prezenta cele trei filme aflate în competiție pentru LUX FILM PRIZE¹ 2015:

MEDITERRANEA, de Jonas Carpignano
Italia, Franța, Statele Unite, Germania, Qatar

MUSTANG, de Deniz Gamze Ergüven
Franța, Germania, Turcia, Qatar

UROK (LECTIA), de Kristina Grozeva și Petar Valchanov
Bulgaria, Grecia

¹Premiul LUX

²Zilele Filmului LUX

Aceste povești multidimensionale, care constituie rezultatul unui devotament și al unei creațivități extraordinare ale unor tineri și talentați regizori de film europeni, vor fi proiectate în cadrul celei de-a patra ediții a LUX FILM DAYS².

LUX FILM PRIZE

Cultura are un rol fundamental în dezvoltarea societăților noastre. Înținând seama de acest lucru, în 2007, Parlamentul European a lansat LUX FILM PRIZE cu scopul de a sprijini circulația filmelor europene în toată Europa și de a încuraja dezbatere și discuții la nivel european pe teme sociale majore. LUX FILM PRIZE reprezintă o inițiativă unică. Deși majoritatea coproducțiilor europene sunt distribuite numai în țara lor de origine și doar rareori în alte țări, chiar și în cadrul UE, LUX FILM PRIZE oferă unui număr de trei filme europene ocazia rară de a fi subtitrate în cele 24 de limbi oficiale ale UE.

Câștigătorul LUX FILM PRIZE va fi ales prin vot de deputații din Parlamentul European și anunțat la 25 noiembrie 2015.

**URMĂREȘTE,
DEZBATE
ȘI VOTEAZĂ**

@luxprize
#luxprize

LUX FILM DAYS

LUX FILM PRIZE a dat totodată naștere proiectului LUX FILM DAYS. Din 2012, datorită LUX FILM DAYS, cele trei filme care concurează pentru LUX FILM PRIZE devin cunoscute unei audiente europene mai largi. Prin intermediul LUX FILM DAYS, vă invităm să vă bucurați de o experiență culturală transfrontalieră de neuitat. În perioada octombrie-decembrie 2015, vă puteți alătura cinefililor din întreaga UE pentru a viziona filmele *Mediterranea*, *Mustang* și *Urok (Lecția)* în una dintre cele 24 de limbi oficiale ale UE. Nu uitați să votați filmul dumneavoastră preferat pe site-ul nostru de internet luxprize.eu sau pe pagina noastră de Facebook.

MENȚIUNEA PUBLICULUI

Mențiunea publicului este decernată filmului ales de spectatori din cadrul LUX FILM PRIZE. Votați pentru *Mediterranea*, *Mustang* sau *Urok (Lecția)* și puteți avea șansa de a fi selecționat să participați la Festivalul Internațional de Film de la Karlovy Vary din iulie 2016 – la invitația Parlamentului European – și să anunțați filmul câștigător al mențiunii publicului.

**LUX
PRIZE
.EU**